

การลงทุนและพัฒนาเขตเศรษฐกิจ การค้าและบริการของจีน ในเขตเมืองต้นผึ้ง สปป.ลาว : วิกฤตหรือโอกาส

โดย นางสาววริยา หยกประเสริฐ
นักวิจัยประจำศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

ความเป็นมา

โครงการ "Kings Romans of Laos Asian Economic & Tourism Development Zone" เป็นโครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจ
ครบวงจรริมฝั่งแม่น้ำโขง ซึ่งคณะกรรมการวางแผนและการลงทุนของ
รัฐบาล สปป.ลาว หรือ State Planning and Investment Committee
ได้อนุมัติให้สัมปทานแก่กลุ่มบริษัท ดอกจิวคำ จำกัด ของจีน เข้าที่ดิน
เนื้อที่ประมาณ ๒๒,๕๐๐ ไร่ (๑๐๐ ตร.กม.) ในเขตเมืองต้นผึ้ง แขวงบ่อแก้ว
สปป.ลาว ติดแม่น้ำโขงบริเวณสามเหลี่ยมทองคำ ซึ่งอยู่ฝั่งตรงข้ามกับ
บ้านสบรวก หมู่ ๑ ต.เวียง อ.เชียงแสน จ.เชียงราย ด้วยอายุสัญญา
นานถึง ๗๕ ปี และสามารถต่อสัญญาได้อีก ๑ ครั้ง เป็นระยะเวลา ๒๕ ปี

รวมระยะเวลาในการเช่า ๑๐๐ ปี โดยกลุ่มนักธุรกิจชาวจีน นำโดย มิสเตอร์ซุนหม่า นักธุรกิจมณฑลตงเป่ย์ กลุ่มนักลงทุนชาวจีนจาก มณฑลหยุนหนาน และกลุ่มนักลงทุนจากมาเก๊า ได้ร่วมลงทุนกัน มีงบประมาณในการลงทุนกว่า ๓,๐๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณ ๑๑๐,๐๐๐ ล้านบาท) เพื่อพัฒนาให้เป็นเขตเศรษฐกิจการค้าและบริการ อย่างครบวงจร ทั้งนี้ได้แบ่งการลงทุนออกเป็น ๔ ด้าน คือ เกษตร

อุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตร การค้า และการท่องเที่ยว

โดยตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ จนถึงปี ๒๕๕๕ นั้น มีโครงการสำคัญที่ทำการก่อสร้างดังต่อไปนี้

- ระบบโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) เช่น ระบบไฟฟ้า ถนน เชื้อเพลิงกันตลิ่งในแนวแม่น้ำโขง
- แหล่งที่พักอาศัย โรงเรียน โรงพยาบาล ร้านอาหาร สวนสาธารณะนานาชาติ เขตพัฒนา
- การศึกษาและสาธารณสุข ศูนย์การพัฒนาไอซีทีและคอมพิวเตอร์ ศูนย์บริการด้านการเงิน-การธนาคาร
- โรงแรมระดับห้าดาว **สถานบันเทิงครบวงจรขนาดใหญ่ (คาสีโน)** พื้นที่พักผ่อนริมน้ำโขง พื้นที่พักผ่อนแบบคฤหาสน์ บ้านพักตากอากาศ โรงแรมตากอากาศ ศูนย์เทนนิส สนามกอล์ฟ ๓๖ หลุม

- อาคารพาณิชย์ อาคารบริการ **เขตการค้าปลอดภาษี**
- เขตหัตถกรรม-อุตสาหกรรมเบา **เขตพัฒนาอุตสาหกรรม การเกษตรและปศุสัตว์ครบวงจร เขตศูนย์กลางการส่งออก**

- เขตท่องเที่ยวดอนซาว (เกาะในแม่น้ำโขงของลาว)
เขตผลิตภัณฑ์ยาสมุนไพร
- เขตท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมอาเซียน-จีน เช่น หมู่บ้านวัฒนธรรมพื้นที่บ้านอาเซียน หมู่บ้านอนุรักษ์ หมู่บ้านนักท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม หมู่บ้านเชิงเกษตรกรรม หมู่บ้านแนวเขตป่าป้องกัน หมู่บ้านเชิงเกษตรกรรม หมู่บ้านเครื่องเงิน
- ศูนย์บริการด้านการขนส่ง (โลจิสติกส์) สนามบินพาณิชย์ที่สามารถรับเครื่องบินโบอิ้ง ๗๓๗ ได้ สโมสรทางเรือ (ท่าเรือ) ลานจอดรถยนต์ ลานจอดเฮลิคอปเตอร์

ในปัจจุบันมีการเร่งดำเนินการก่อสร้างที่พักอาศัย โรงแรมระดับห้าดาว สปอร์ตคอมเพล็กซ์ และ บ่อนคาสิโน เพื่อให้สามารถเปิดรับนักท่องเที่ยวในปลายปี ๒๕๕๒ นี้ และคาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวจาก

ประเทศอาเซียนและประเทศยุโรปให้ความสนใจมาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก

ศักยภาพในการเป็นเขตเศรษฐกิจการค้าและบริการ

สปป.ลาว มีปัจจัยที่เอื้อต่อการลงทุนและพัฒนาเขตเศรษฐกิจการค้าและบริการ ดังต่อไปนี้

๑. การมีสภาพที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ที่มีพรมแดนติดกับประเทศที่มีตลาดขนาดใหญ่

สปป.ลาวมีพรมแดนทางทิศเหนือติดกับจีนตอนใต้ในมณฑล
 หยุนหนาน (มีประชากรประมาณ ๔๓ ล้านคน) ทิศใต้ติดกับกัมพูชา
 (มีประชากรประมาณ ๑๓ ล้านคน) ทิศตะวันออกติดกับเวียดนาม
 (มีประชากรประมาณ ๘๑ ล้านคน) ทิศตะวันตกติดกับไทย (มีประชากร
 ประมาณ ๖๕ ล้านคน) และทิศตะวันตกเฉียงเหนือติดกับพม่า
 (มีประชากรประมาณ ๔๙ ล้านคน) รวมเป็นจำนวนประชากรทั้งหมด
 ประมาณ ๒๕๐ ล้านคน การมีสภาพที่ตั้งซึ่งล้อมรอบด้วยประเทศ
 เพื่อนบ้านที่มีประชากรมากกว่าและมีการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่เติบโต
 อย่างรวดเร็วนี้ เป็นปัจจัยสำคัญที่กระตุ้นให้นักลงทุนจากประเทศเพื่อนบ้าน
 เช่น ไทย จีน และเวียดนาม เข้าไปลงทุนใน สปป.ลาว ซึ่งแขวงบ่อแก้วก็
 เป็นอีกแขวงหนึ่งใน สปป.ลาว ที่ประเทศเพื่อนบ้านในแถบเอเชีย
 โดยเฉพาะ จีน เกาหลี และไทย ได้ให้ความสนใจที่จะเข้ามาลงทุนเป็น
 จำนวนมาก ซึ่งถึงแม้ว่าแขวงบ่อแก้วจะเป็นแขวงที่มีขนาดเล็กที่สุดของ
 สปป.ลาว แต่ก็มีความสำคัญยิ่ง เนื่องจากมีพรมแดนติดกับ
 ไทย พม่า และห่างจากชายแดนจีนเพียง ๑๐๐ กิโลเมตร

๒. ความสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ

สปป.ลาวมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ โดยภูมิประเทศมี
 ลักษณะเป็นพื้นที่ราบสูงและภูเขา ซึ่งมีป่าไม้ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ
 ร้อยละ ๔๗ ของพื้นที่รวมทั้งประเทศ ประกอบด้วยไม้เศรษฐกิจ เช่น
 ไม้สน ไม้เนื้อแข็ง และมีแหล่งแร่ธาตุชนิดต่างๆ มากมาย เช่น แร่เหล็ก

ดีบุก ตะกั่ว ทองแดง ถ่านหิน สังกะสี ทองคำ หินอ่อน น้ำมัน (ในภาคกลางและภาคใต้) นอกจากนี้ สปป.ลาวยังมีแหล่งแร่รัตนชาติที่ยังไม่มีการนำมาใช้ประโยชน์ เช่น ทองคำ แชฟไฟร์ เงิน ซึ่งจะส่งผลต่อการลงทุนในสปป.ลาว

๓. แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในภูมิภาคอาเซียน

สปป.ลาว เป็นประเทศที่มีวัฒนธรรมและประเพณีที่งดงาม ชาวเผ่าต่างๆ ยังคงมีวิถีชีวิตและรักษาประเพณีดั้งเดิมเอาไว้ได้อย่างเหนียวแน่น การมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะทรัพยากรป่าไม้ หรือการมีแหล่งประวัติศาสตร์และโบราณสถาน อันเก่าแก่ สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญในการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวใน สปป.ลาวมากขึ้น โดยเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ที่เน้นถึงความสงบร่มรื่นของธรรมชาติ ซึ่งเป็นจุดขายที่สำคัญสำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ นอกจากนี้ สปป.ลาว ยังได้สร้างแผนพัฒนาการท่องเที่ยวทางภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ และสำรวจแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศ อันเป็นการแสดงให้เห็นถึงศักยภาพในการเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวของภูมิภาคอาเซียน

๔. กฎระเบียบและวิธีการต่างๆ ที่สนับสนุนการลงทุนและพัฒนาเขตเศรษฐกิจการค้าและบริการ

๔.๑ โครงการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาค ลุ่มน้ำโขง (Greater Mekong Sub-Region: GMS)

โครงการ GMS เป็นความร่วมมือของ ๖ ประเทศ คือ ไทย พม่า ลาว กัมพูชา เวียดนาม และจีน (หยุนหนาน) โดยมีธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank : ADB) เป็นผู้ให้การสนับสนุนหลัก มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เกิดการขยายตัวทางการค้า การลงทุน อุตสาหกรรม การเกษตร และการบริการ สนับสนุนการจ้างงานและยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ให้ดีขึ้น ส่งเสริมและพัฒนาความร่วมมือทางเทคโนโลยีและการศึกษาระหว่างกัน ตลอดจนการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่ส่งเสริมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมและเพิ่มขีดความสามารถ รวมทั้งโอกาสทางเศรษฐกิจในเวทีการค้าโลก ซึ่งจะเห็นได้ว่า

โครงการ GMS เน้นการผลักดันให้ประเทศสมาชิกขยายความร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด ก่อให้เกิดความเชื่อมั่นและความไว้วางใจซึ่งกันและกัน โดยมีผลงานการดำเนินงานที่สำคัญดังต่อไปนี้

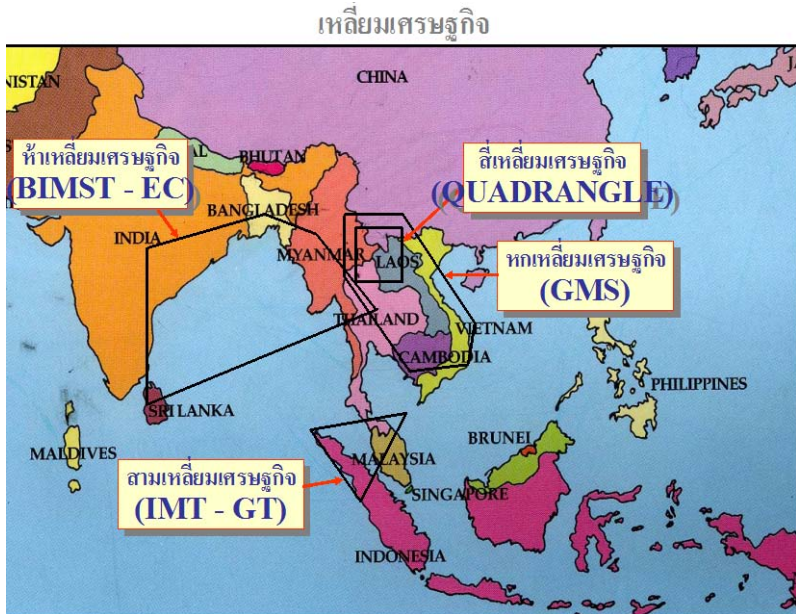
๑) ความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามแดนในอนุภูมิภาค ลุ่มแม่น้ำโขง (GMS Cross Border Transport Agreement) เป็นความตกลงที่ช่วยอำนวยความสะดวกการผ่านแดนและข้ามแดนของคนและสินค้าในอนุภูมิภาค

๒) ความตกลงว่าด้วยการเดินเรือพาณิชย์ในลุ่มแม่น้ำโขง ตอนบน (Quadripartite Agreement on Commercial Navigation on Lancang – Mekong River) เป็นความตกลงที่ช่วยอำนวยความสะดวกการเดินเรือพาณิชย์ในแม่น้ำโขงตอนบน

๓) ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการซื้อขายไฟฟ้าและการสร้างเครือข่ายสายส่งระหว่างรัฐบาล ๖ ประเทศลุ่มแม่น้ำโขง (Inter-Governmental Agreement on Regional Power Trade) ซึ่งมีวัตถุประสงค์ให้ประเทศสมาชิกร่วมมือและวางแผนพัฒนาระบบส่งไฟฟ้าที่ประหยัด และมีความมั่นคง รวมถึงการร่วมมือและวางแผนพัฒนาใกล้เคียงในการดำเนินการซื้อขายไฟฟ้าในอนุภูมิภาค

๔) โครงการจัดทำแผนการตลาดท่องเที่ยว Six Countries One Destination โดยมี Agency for Coordinating Mekong Tourism Activities (AMTA) ซึ่งตั้งสำนักงานอยู่ที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เป็นศูนย์ประสานงานหลักด้านการตลาดเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว

เชื่อมโยงระหว่างประเทศในรูปแบบของ Package Tour โดยจะเน้นตามแนวพื้นที่เศรษฐกิจ ๓ แนวหลัก ตลอดจนการศึกษา GMS Visa เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวจากนอกอนุภูมิภาค

๔.๒ กรอบความร่วมมือสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ (Quadrangle

Economic Cooperation)

ท่ามกลางบรรยากาศความตื่นตัวของความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ซึ่งมีทั้งความร่วมมือระดับทวิภาคีและระดับพหุภาคี ทั้งความร่วมมือระดับภูมิภาคและระดับอนุภูมิภาค (Sub-regional) นั้น ประเทศลุ่มแม่น้ำโขงตอนบน อันประกอบไปด้วย ไทย พม่า ลาว และ จีนตอนใต้ (ยูนนาน) ได้รวมตัวกันขึ้น ด้วยตระหนักถึงความจำเป็นที่ จะต้องพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจ ในลักษณะของการใช้ประโยชน์ร่วมกัน

ในพื้นที่ที่เชื่อมต่อกัน โดยยึดความได้เปรียบทางด้านความอุดมสมบูรณ์ของวัตถุดิบและทรัพยากรธรรมชาติ การเป็นตลาดขนาดใหญ่ เป็นแหล่งแรงงานราคาถูก และมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ รวมทั้งการเป็นจุดศูนย์กลางในการเชื่อมโยงติดต่อระหว่างภูมิภาคเอเชียใต้ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาของแต่ละประเทศ และเพิ่มอำนาจการต่อรองภายใต้สภาพแวดล้อม ที่เต็มไปด้วยการเปิดเสรีทางการค้าและการลงทุน โดยเรียกการรวมตัวกันดังกล่าวนี้ว่า “**สี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ**” ซึ่งจะครอบคลุมพื้นที่ดังต่อไปนี้

๑) พื้นที่ในเขตภาคเหนือตอนบนของไทย ซึ่งประกอบด้วย ๙ จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย พะเยา แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน แพร่ น่าน และตาก

๒) พื้นที่ในส่วนของพม่า ได้แก่ รัฐฉาน คะฉิ่น และคะยา

๓) พื้นที่ในส่วนของสปป.ลาว ได้แก่ แขวงบ่อแก้ว หลวงน้ำทา พงสาลี หลวงพระบาง อุดมไชย ไชยบุรี และเวียงจันทน์

๔) พื้นที่ในส่วนของจีน ได้แก่ มณฑลหยุนหนาน เสฉวน ฉิงไห่ กุ้ยโจว และเขตปกครองตนเองทิเบต

ความร่วมมือในกรอบสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจเป็นการร่วมมือกันพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งและบริการ (ทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ) การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว การค้าและการลงทุน ด้านโทรคมนาคม ด้านเศรษฐกิจและวิชาการ การพัฒนา

ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงาน และแหล่งน้ำ และการพัฒนาด้านทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งนับตั้งแต่การจัดตั้งกรอบความร่วมมือสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจในปี ๒๕๓๕ เป็นต้นมา ได้ส่งผลให้เกิดโครงการพัฒนาเส้นทางคมนาคมทางบกหลายเส้นทาง เช่น เส้นทางไทย-พม่า-จีน (แม่สาย-เชียงใหม่-มณฑลยูนนาน-เวียงจันทน์) เส้นทางไทย-สปป.ลาว-จีน (เชียงใหม่-เวียงจันทน์-หลวงพระบาง) ส่วนโครงการพัฒนาเส้นทางคมนาคมทางน้ำที่สำคัญ คือ การลงนามในความตกลงว่าด้วยการเดินเรือพาณิชย์ในแม่น้ำโขงตอนบน เพื่อให้การเดินเรือเป็นไปอย่างเสรี การปรับปรุงท่าเรือเชียงของ และท่าเรือเชียงแสน และโครงการพัฒนาเส้นทางคมนาคมทางอากาศ เช่น การเปิดเส้นทางการบินระหว่างเชียงใหม่และหลวงพระบางของไทย และสปป.ลาว ทั้งนี้ การพัฒนาการค้าและการขนส่งในสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจนี้ จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากประเทศทั้งสี่ประเทศ โดยเฉพาะ สปป.ลาว ที่เปรียบเสมือนเป็นประตูเชื่อมโยงด้านการคมนาคมในสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ

๔.๓ เขตการค้าเสรีอาเซียน - จีน (ASEAN - China Free Trade Agreement)

อาเซียนกับจีนได้ลงนามกรอบความตกลงความร่วมมือทางเศรษฐกิจอาเซียน-จีน (Framework Agreement on ASEAN-China Comprehensive Economic Cooperation) เมื่อวันที่ ๔ พ.ย.๔๕ เพื่อเป็นกรอบและแนวทางสำหรับการเจรจาจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน ที่ครอบคลุมทั้งเรื่องการเปิดเสรี การค้าสินค้า การค้าบริการ การลงทุน

และความร่วมมือทางเศรษฐกิจต่างๆ ซึ่งต่อมาทั้งสองฝ่ายได้สามารถสรุปการเจรจาและลงนามในความตกลงด้านการค้าสินค้าระหว่างอาเซียน-จีน (Agreement on Trade in Goods of the Framework Agreement on Comprehensive Economic Co-operation between the ASEAN and China) ในการประชุมสุดยอดอาเซียน-จีน เมื่อวันที่ ๒๙ พ.ย.๔๗ ณ กรุงเวียงจันทน์ สปป.ลาว

๑) การเปิดเสรีการค้าสินค้า แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ การลดภาษีสินค้าบางส่วนทันที (Early Harvest Program) และการลดภาษีสินค้าทั่วไป โดยการลดภาษีสินค้า Early Harvest Program นี้ จะครอบคลุมสินค้าเกษตรภายใต้พิกัดศุลกากร ตอนที่ ๐๑-๐๘ ซึ่งได้แก่ สัตว์มีชีวิต เนื้อสัตว์ ปลาและอาหารทะเล นมและผลิตภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์จากพืชและสัตว์ ผักและผลไม้ รวมทั้งสินค้าเฉพาะ (Specific Products) ที่มีผลเฉพาะกับประเทศที่ตกลงกันสองฝ่ายเท่านั้น โดยให้จีนและอาเซียนเดิม ๖ ประเทศ เริ่มต้นการลดภาษีในวันที่ ๑ ม.ค.๔๗ และลดภาษีลงเป็น 0% ภายในวันที่ ๑ ม.ค.๔๙ และให้ความยืดหยุ่นกับอาเซียนใหม่ ๔ ประเทศ ในอัตราและระยะเวลาเริ่มลดภาษีแต่ต้องลดภาษีเป็น 0% ภายในปี ๒๕๕๓ ส่วนการลดภาษีสินค้าทั่วไปนั้น จะแบ่งรายการสินค้าออกเป็น ๒ รายการ ได้แก่ รายการสินค้าปกติ (Normal Track) ซึ่งมีอัตราภาษีสุดท้าย คือ 0% และรายการสินค้าอ่อนไหว (Sensitive Track) ซึ่งเป็นสินค้าที่ต้องการความคุ้มครอง และจะมีระยะเวลาการลด/เลิกภาษีมากกว่าสินค้าปกติ

๒) การเปิดเสรีด้านการค้าบริการ อาเซียนและจีนได้ลงนามความตกลงด้านการค้าบริการเมื่อวันที่ ๑๔ ม.ค.๕๐ ณ เมืองเซบู สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ โดยความตกลงดังกล่าวนี้จะครอบคลุมธุรกิจบริการภาคเอกชนทุกสาขา แต่จะไม่ครอบคลุมการให้บริการและการจัดซื้อจัดจ้างบริการโดยรัฐ

๓) ด้านการลงทุนนั้น อาเซียนและจีนได้จัดทำความตกลงว่าด้วยการลงทุนอาเซียน-จีน (ASEAN-China Investment Agreement) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกรอบความตกลงความร่วมมือทางเศรษฐกิจอาเซียน-จีน (ASEAN-China Framework Agreement on Comprehensive Economic Cooperation) โดยจะครอบคลุมเรื่องสำคัญ เช่น การค้าสินค้า การบริการ การลงทุน และความร่วมมือทางเศรษฐกิจ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการเปิดเสรีและความร่วมมือในด้านต่างๆ ซึ่งผู้นำอาเซียนและจีนได้ร่วมลงนามเมื่อวันที่ ๔ พ.ย.๕๕ ณ กรุงพนมเปญ กัมพูชา

๔) ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ อาเซียนและจีนมีกำหนดจะร่วมมือทางเศรษฐกิจใน ๕ สาขา ได้แก่ เกษตรกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การลงทุน และการพัฒนาห่วงโซ่ม่าน้ำโขง นอกจากนี้ยังมีความร่วมมือด้านต่างๆ อาทิ ศุลกากร การปกป้องทรัพย์สินทางปัญญา การจัดตั้งศูนย์กลางในการอำนวยความสะดวกและส่งเสริมการค้าและการลงทุน การพัฒนาความตกลงให้มีการยอมรับร่วมกัน (Mutual Recognition Arrangements: MRA)

การดำเนินการตามแผนงานในกรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคแม่น้ำโขง และการให้ความช่วยเหลือประเทศสมาชิกใหม่อาเซียน

ทั้งนี้ การได้รับสิทธิประโยชน์จากอัตราภาษีจากการเข้าร่วม เขตการค้าเสรีอาเซียน-จีนของ สปป.ลาวนั้น เป็นปัจจัยสำคัญในการกระตุ้นให้กลุ่มทุนต่างชาติให้เข้ามาลงทุนในสปป.ลาว

๕. การปรับปรุงและพัฒนาถนนสายสำคัญต่างๆ

ภายใต้กรอบโครงการสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจที่พัฒนาไปสู่โครงการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ทำให้ สปป.ลาว เร่งพัฒนาเส้นทางคมนาคมเพื่อเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาค คือ ไทย จีน เวียดนาม และกัมพูชา และส่งผลต่อภูมิรัฐศาสตร์ของ สปป.ลาว ที่ได้เปลี่ยนแปลงไปจากการเป็นประเทศที่ไม่มีทางออกทางทะเล (Landlocked Country) กลายเป็นประเทศเชื่อมต่อ (Land-link Country) ซึ่งการเชื่อมโยงโครงข่ายเส้นทางคมนาคมที่สำคัญนี้ ได้แก่

๑) โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก (East-West Economic Corridor) เป็นการพัฒนาระบบโครงข่ายถนนเชื่อมโยง ๔ ประเทศ ได้แก่ พม่า ไทย ลาว และเวียดนาม เพื่อเชื่อมโยงมหาสมุทรอินเดียและมหาสมุทรแปซิฟิกเข้าด้วยกัน ด้วยการพัฒนาระบบโครงข่ายถนนจากตอนใต้ของพม่าเชื่อมตอนเหนือของไทย ซึ่งเป็นบริเวณพื้นที่ด้านตะวันตกของโครงการกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย

ตอนกลางของลาว และท่าเรือชายฝั่งของเวียดนาม ซึ่งจะเอื้ออำนวยให้ ตอนกลางของไทย ลาว และเวียดนาม กลายเป็นตลาดจำหน่ายสินค้า โดยตรงกับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แก่ ภาคใต้ของจีน ฟิลิปปินส์ เกาหลี และญี่ปุ่น โดยจะช่วยร่นระยะทางได้ ๔,๐๐๐ กิโลเมตร และระยะเวลาได้ ๑๔ วัน เมื่อเปรียบเทียบกับทางขนส่งทางเรืออ้อมช่องแคบมะละกา

๒) โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ (North-South Economic Corridor: NSEC) ได้แก่ เส้นทาง R3A (หรือที่เรียกว่า เส้นทาง R3E) ซึ่งเป็นเส้นทางคมนาคมเชื่อมโยงการขนส่งทางบกระหว่าง นครคุนหมิงกับกรุงเทพฯ หรือ คุน-มั่ง กง ลู่ (เมืองห้วยทราย แขวง บ่อแก้ว-ด่านบ่อเต็น แขวงหลวงน้ำทา ติดชายแดนจีนที่เมือง Mohan อ.เหมิงล่า เขตปกครองตนเองสิบสองปันนา มณฑลยูนหนาน)

มีระยะทางประมาณ ๑,๘๐๐ กิโลเมตร โดยผ่าน ๓ ประเทศ คือ จีนตอนใต้ (๗๐๐ กิโลเมตร) สปป.ลาว (๒๕๐ กิโลเมตร) และไทย (๘๕๐ กิโลเมตร) โดยเส้นทางดังกล่าวนี้ได้ก่อสร้างเสร็จแล้ว

๓) และได้เปิดเส้นทางอย่างเป็นทางการในช่วงการประชุมผู้นำ GMS ครั้งที่ ๓ เมื่อ มี.ค.๕๑ ณ สปป.ลาว

เส้นทาง R3A นี้จะช่วยลดเวลาการเดินทางระหว่างนครคุนหมิง-กรุงเทพฯ จาก ๔๘ ชั่วโมง เหลือเพียง ๒๐ ชั่วโมง ซึ่งประเทศทั้ง ๓ ประเทศได้กำหนดนโยบายการพัฒนาเพื่อรองรับการเติบโตทางเศรษฐกิจจากเส้นทางดังกล่าว โดยไทยได้กำหนดการจัดตั้งเขตนิคมอุตสาหกรรมในจังหวัดเชียงราย และการพัฒนาท่าเรือเชียงแสน ส่วนสปป.ลาว อยู่ระหว่างการจัดเตรียมการพัฒนาพื้นที่จุดแวะพัก (Rest Areas) บนเส้นทางที่แขวงบ่อแก้วและหลวงน้ำทา โดยขอการสนับสนุนทุนจากธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย และเปิดโอกาสให้มีการลงทุนและพัฒนาเขตเศรษฐกิจการค้าและบริการในเมืองต้นฝั่งสำหรับจีน ได้มีการกำหนดนโยบายมุ่งใช้ประโยชน์จากเส้นทาง R3A เพื่อกระจายสินค้าจากจีนตอนใต้ ลำเลียงวัตถุดิบ (ทรัพยากรธรรมชาติ และสินค้าเกษตร) และส่งเสริมตลาดท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ไปสู่การพัฒนาอนาคตที่ยั่งยืนให้เป็นประตูทางออกสู่อาเซียนและเอเชียใต้ ซึ่งในปัจจุบันนี้ การใช้เส้นทาง R3A ส่วนใหญ่เป็นไปเพื่อการท่องเที่ยวระหว่างไทย สปป.ลาว และจีน การขนส่งถ่านหินจากเหมืองเวียงภูคา ในสปป.ลาว เข้าสู่ไทย รวมทั้งการขนส่งสินค้าทั่วไป

ระหว่างไทย สปป.ลาว และจีน ประมาณร้อยละ ๒๐ ของปริมาณ
การขนส่งสินค้าทั้งหมดระหว่างสามประเทศ

การก่อสร้างสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ ๔ (เชียงของ-
ห้วยทราย) ก็เป็นอีกโครงการหนึ่งที่สำคัญในการใช้ประโยชน์ร่วมกันกับ
เส้นทาง R3A ซึ่งคาดว่าจะก่อสร้างแล้วเสร็จในปี ๒๕๕๔ สะพาน
มิตรภาพแห่งนี้จะเชื่อมการเดินทางด้วยรถยนต์ได้ตลอดเส้นทาง R3A
ของทั้งสามประเทศ โดยไม่ต้องใช้แพขนานรถยนต์เหมือนเช่นปัจจุบัน

นอกจากนี้ สปป.ลาวยังได้พัฒนาเส้นทางหมายเลข ๑๓ ได้
เพื่อเชื่อมกับเส้นทางหมายเลข ๗ ซึ่งเป็นเส้นทางคมนาคมสายหลักใน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของกัมพูชา ซึ่งจะช่วยพัฒนาการคมนาคม
ทางบกจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือของกัมพูชาเชื่อมโยงกับภาคใต้ของ
สปป.ลาว ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย ภาคกลางของเวียดนาม

และมณฑลยูนนานของจีนเข้าด้วยกัน ทำให้สปป.ลาวมีเส้นทางออกสู่ทะเลเพิ่มขึ้นที่เมืองสีหนุวิลล์ของกัมพูชา รวมทั้งเป็นเส้นทางสู่นครโฮจิมินห์และจังหวัดต่างๆ ในเขตที่ราบปากแม่น้ำโขงของเวียดนามอีกด้วย โดยสปป.ลาวได้เตรียมการตั้งด่านตรวจคนเข้าเมืองสากลแห่งใหม่ขึ้นที่ชายแดน เมืองเวินคำ แขวงจำปาสัก ซึ่งอยู่ติดกับเขตดงกะลอในจังหวัดสตริงแตร์ของกัมพูชา

๖. การได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไป (Generalized System of Preferences: GSP)

สปป.ลาว ได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไปจากประเทศผู้นำเข้ามากถึง ๓๕ ประเทศ อาทิ ประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น โดยกลุ่มสหภาพยุโรปได้ขยายสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไปภายใต้โครงการ Everything But Arms (EBA) ให้แก่ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด ซึ่งรวมถึงสปป.ลาว มาตั้งแต่ปี ๒๕๔๔ โดยกลุ่มสหภาพยุโรปยกเว้นการเรียกเก็บภาษีนำเข้าและยกเลิกการกำหนดโควตานำเข้าสินค้าทุกประเภทจากสปป.ลาว ที่ผ่านหลักเกณฑ์การพิจารณาแหล่งกำเนิดสินค้า ซึ่งจะส่งผลดีให้การส่งออกของสปป.ลาว ทำให้มีโอกาสในการแข่งขันกับต่างประเทศได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ กลุ่มทุนต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในสปป.ลาว ก็จะได้รับประโยชน์ในแง่การยกเว้นภาษีนำเข้าตามกรอบ GSP ที่สปป.ลาว

ได้รับอีกด้วย ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญในการดึงดูดให้นักลงทุนเข้ามาลงทุนในสปป.ลาว

บทวิเคราะห์

การลงทุนและพัฒนาเขตเศรษฐกิจการค้าและการบริการของจีนในเขตเมืองต้นฝั้ สปป.ลาว นี้ อาจก่อให้เกิดวิกฤตหรือโอกาสสำหรับไทยดังต่อไปนี้

โอกาส

๑) การเพิ่มขึ้นของการจ้างงาน การมีรายได้และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เขตเศรษฐกิจการค้าและการบริการจะส่งผลให้มีการจ้างแรงงานต่างชาติเข้ามาทำงานประเภทต่างๆ เพิ่มมากขึ้น ประกอบกับนักธุรกิจไทยมีการปรับสภาพการลงทุนในด้านเศรษฐกิจตามไปด้วย เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว เช่น มีการเตรียมการสร้างโรงแรมรองรับนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น การสร้างท่าเรือเชียงแสนแห่งที่ ๒ ที่บ้านสบรวก ต.เวียง อ.เชียงแสน การก่อสร้างสะพานมิตรภาพไทย-ลาว เชื่อมระหว่าง อ.เชียงของ จ.เชียงราย กับ เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว และการสร้างตลาดสินค้าใกล้เคียง ซึ่งโครงการต่างๆ ดังกล่าวนี้อาจให้เกิดการจ้างงานในตำแหน่งต่างๆ เพิ่มขึ้น ส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่มีงานทำทั้งในฝั่งลาวและฝั่งไทย ทำให้มีรายได้เพิ่มและมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

๒) **ทิศทางการค้าชายแดน** การค้าชายแดนไทย-สปป.ลาว ตรงข้าม อ.เชียงแสน และ อ.เชียงของ มีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น เนื่องจากจีนได้เข้ามาลงทุนและพัฒนาในเขตพื้นที่บ้านดอน อ.เชียงของ จ.เชียงราย หรือลงทุนใกล้กับจุดสะพานข้ามแม่น้ำโขงไทย-สปป.ลาว ประกอบกับเชียงรายเป็นเมืองที่มีศักยภาพในทางเศรษฐกิจสูง จึงมีโอกาสนในการเป็นศูนย์กระจายและจำหน่ายสินค้า ทำให้บริเวณนั้นมีการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น

๓) **การส่งออกสินค้า** จีนยังจะต้องอาศัยสินค้าประเภทต่างๆ จำนวนมาก โดยเฉพาะสินค้าอุปโภคบริโภค ซึ่งจีนยังจะต้องอาศัยการนำเข้ามาจากประเทศเพื่อนบ้านอยู่อีกจำนวนไม่น้อย เมื่อเทียบกับความต้องการของประชากรภายในประเทศ โดยเฉพาะพื้นที่ทางตอนใต้ของจีน ซึ่งมีอาณาเขตติดต่อกับ สปป.ลาว พม่า ไทย และเวียดนาม การค้าชายกับประเทศเพื่อนบ้านดังกล่าวนี้จึงสะดวกมากกว่าการนำสินค้าลงมาจากเมืองหลวงของจีนเอง

๔) **ผลประโยชน์ทางการท่องเที่ยว** ไทยน่าจะได้รับผลประโยชน์จากการเปิดสถานบันเทิงครบวงจรเป็นอย่างมาก ทั้งนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางผ่านไทยเข้าไปเที่ยว และผู้ประกอบการท่องเที่ยวในพื้นที่ จ.เชียงราย ที่มีการขยายการประกอบการในการรองรับนักท่องเที่ยวที่จะเข้ามาผ่านทางสนามบินพาณิชย์ จ.เชียงราย เนื่องจากนักธุรกิจไทยมีความชำนาญในการพัฒนาธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมากกว่านักธุรกิจลาว จึงก่อให้เกิด

ผลประโยชน์ในด้านการลงทุนในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวต่อนักธุรกิจไทยที่จะลงทุนในลาว

๕) **การแก้ปัญหาแรงงานต่างด้าว** ปัญหาชาวม้งลาวนั้นยังคงเป็นปัญหาระหว่างไทย-ลาวอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าปัญหาดังกล่าวนี้ได้รับการคลี่คลายให้ดีขึ้นตามลำดับ แต่สปป.ลาวอาจมีความคลั่งใจต่อไทยอยู่ การพัฒนาเขตเศรษฐกิจฯ ดังกล่าวนี้จะเป็นการสร้างโอกาสให้ชาวม้งลาวอพยพไปทำงานในดินแดนสปป.ลาว ซึ่งจะเป็นการลดปัญหาชาวม้งลาวและลดความคลั่งใจดังกล่าวนี้ได้ นอกจากนี้การสร้างงานในเขตเศรษฐกิจฯ ยังเป็นการลดปัญหาแรงงานต่างด้าวชาวพม่าในไทยได้อีกด้วย

๖) **ด้านวัฒนธรรม** เขตเศรษฐกิจฯ อาจเป็นปัจจัยที่กระตุ้นให้นักท่องเที่ยวไทยเข้าไปท่องเที่ยวในประเทศในอนุภูมิภาคเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่เดียวกันนักท่องเที่ยวต่างชาติก็จะเข้ามาท่องเที่ยวในไทยเพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดการผสมผสานทางวัฒนธรรม เป็นผลให้ประชาคมอาเซียนมีการยอมรับกันและกันมากขึ้น

วิกฤต

๑) **การเป็นแหล่งรองรับขบวนการค้ายาเสพติดและธุรกิจที่ผิดกฎหมาย** การก่อสร้างอสังหาริมทรัพย์ (บ้านจัดสรร) อาจจะเป็นการรองรับพวกธุรกิจเถื่อนผิดกฎหมายหรือรองรับขบวนการค้ายาเสพติด เช่น กลุ่มว้าแดง กลุ่มนายทุนจีนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ซึ่งพื้นที่เขต

เศรษฐกิจฯ ดังกล่าวนี้อาจเป็นแหล่งพักพิงที่สำคัญเพื่อส่งต่อเข้า สปป.ลาว เวียดนาม กัมพูชา และไทย โดยอาจปะปนเข้ามากับนักท่องเที่ยว ซึ่งจะตรวจสอบได้ยากมาก อีกทั้งกลุ่มว่าแดงอาจจะมีการเปลี่ยนย้ายฐานการผลิตจากพม่ามาเป็นที่สปป.ลาว ทำให้ไทยมีแหล่งผลิตยาเสพติดที่จะเข้ามาในไทยได้เป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ การสร้างบ่อนกาสิโนยังก่อให้เกิดปัญหาการฟอกเงิน ซึ่งอาจทำให้เกิดธุรกิจผิดกฎหมายเพิ่มมากขึ้น เพื่อใช้เป็นแหล่งในการฟอกเงินได้

๒) การไหลบ่าของสินค้าเงินและการค้ำนอกระบบ เนื่องจากสินค้าเงินเป็นสินค้าที่มีราคาถูกและมีคุณภาพดี สินค้าเงินจึงมีแนวโน้มที่จะเข้ามาตีตลาดในภูมิภาคนี้แทนสินค้าไทย ทำให้เกิดการไหลเข้าของสินค้าเงินอย่างมากมายและง่ายตายยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังเกิดปัญหาการลักลอบนำเข้าสินค้าจากจีนสู่ไทย โดยเฉพาะสินค้ากลุ่มเกษตรกรรม เช่น กระเทียมแห้ง ข้าวเปลือก ถั่วลิสง เส้นไหม ทำให้เกิดการค้ำนอกระบบเพิ่มมากขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อตลาดสินค้าเกษตรของไทยเป็นอย่างมาก

๓) ปัญหาแรงงาน การลงทุนและพัฒนาเขตเศรษฐกิจฯ ดังกล่าวนี้อาจมีแนวโน้มที่นักลงทุนจีนจะใช้เป็นหนทางในการสร้างงานให้แก่แรงงานจีนที่มีอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งจะก่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายของแรงงานจีนมายังบริเวณนี้มากขึ้น และแรงงานบางส่วนอาจลักลอบเข้ามาทำงานในไทยได้ ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาแรงงานต่างด้าว และยังเป็นภาระแรงงานของคนไทยอีกด้วย

๔) เป็นทางผ่านให้จีนกับประเทศคู่ค้า ไทยไม่มีการดำเนินการอย่างเป็นทางการในเรื่องของนโยบายการพัฒนาพื้นที่ภาคเหนือรองรับกรอบความร่วมมือสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ โดยเฉพาะเรื่องลอจิสติกส์และเขตเศรษฐกิจชายแดน อีกทั้งไทยยังไม่มีมาตรการรองรับที่เป็นรูปธรรม ทำให้ไทยอาจเป็นแค่เพียงทางผ่านให้จีนกับประเทศคู่ค้าเท่านั้น และจีนอาจไม่ให้ความสำคัญต่อไทยเหมือนเช่นที่ผ่านมา

๕) การเกิดการเปลี่ยนแปลงแม่น้ำโขง การดูดทรายขึ้นมาจากแม่น้ำโขงแล้วนำไปใช้ปรับพื้นที่ในเกาะดอนชาว เพื่อทำโครงการเขตท่องเที่ยวดอนชาวนั้น ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของร่องน้ำในแม่น้ำโขง ประกอบกับปัจจุบันจีนมีการสร้างเขื่อนบริเวณแม่น้ำโขง ทำให้สามารถ

เปิด-ปิดแม่น้ำโขงได้ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในเรื่องของการขนส่งสินค้าทางแม่น้ำ ก่อให้เกิดปัญหาทางระบบนิเวศวิทยา ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อชาวไทยที่อาศัยอยู่ริมฝั่งแม่น้ำโขงไปด้วย

๖) **ด้านสาธารณสุข** การเปิดสถานบันเทิงครบวงจร จะทำให้เกิดการหมุนเวียนของนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาด้านสาธารณสุข โดยเฉพาะโรคติดต่อตามชายแดนและโรคเอดส์

ข้อเสนอแนะ

การลงทุนและพัฒนาเขตเศรษฐกิจการค้าและการบริการของจีนในเขตเมืองต้นฝั่ง สปป.ลาว นี้ เป็นเพียงปรากฏการณ์แรกของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจภายในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงนี้ แต่การลงทุนและพัฒนาตามนโยบายมุ่งใต้ของจีนนั้น จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจภายในอนุภูมิภาคอีกหลายประการ โดยเฉพาะทางด้านพม่าและเวียดนาม ดังนั้นไทยจึงต้องมีการเตรียมความพร้อมในการรับมือต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนี้

๑. ไทยควรมีการแลกเปลี่ยนยุทธศาสตร์ระหว่างไทย-จีน เพื่อให้เกิดโอกาสในการร่วมมือ โดยยึดหลัก Economy of Speed คือ จะต้องชิงความได้เปรียบในเรื่องความรวดเร็วในการได้รับผลประโยชน์ เพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสในการลงทุน โดยเฉพาะในเรื่องของการร่วมลงทุน (Joint-Venture) และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งไทยมีความพร้อมมากกว่าประเทศอื่น เพื่อเป็นการดึงดูดนักลงทุนให้เข้ามาลงทุนในไทยเพิ่มมากขึ้น

๒. ไทยควรเร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านลอจิสติกส์ โดยเฉพาะเส้นทางตามแนวชายแดนควรต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกให้เหมาะสมแก่การคมนาคมขนส่งมากขึ้น

รวมทั้งควรมีการเชื่อมโยงการขนส่งระบบราง การขนส่งทางอากาศ ทางน้ำ และทางบก ให้ครอบคลุมทุกด้าน (Multi-Modal Transportation) นอกจากนี้ ในส่วนของเทคโนโลยีด้านลอจิสติกส์ ไทยควรให้การสนับสนุนและช่วยเหลือประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงระบบเทคโนโลยีลอจิสติกส์ระหว่างกันได้ ซึ่งจะส่งผลให้การเชื่อมโยงลอจิสติกส์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. ไทยควรผลักดันเรื่องการท่องเที่ยว โดยให้นักท่องเที่ยวจีนสามารถถือบอร์เดอร์พาสมาเที่ยวในประเทศไทยได้ เหมือนที่จีนอนุญาตให้นักท่องเที่ยวไทยใช้บอร์เดอร์พาสเดินทางไปที่สิบสองปันนาได้

๔. ไทยจะต้องมีการขับเคลื่อนโดยใช้ Area Base เป็นพื้นฐาน กล่าวคือ ไทยจะต้องใช้ศักยภาพของความมีพื้นที่ที่แตกต่างกันในแต่ละภูมิภาคหรือในแต่ละจังหวัด โดยคำนึงถึงสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ คือ วัฒนธรรม และประชาชน เพื่อนำมากำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาในแต่ละพื้นที่ โดยเน้นกระตุ้นการตื่นตัวของการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของคนในพื้นที่ โดยเฉพาะการเปิดโอกาสให้คนในท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทในการป้องกันและรับมือกับปัญหา ทั้งในเรื่องของการตรวจสอบมาตรฐานสินค้า การอบรมส่งเสริมอาชีพใหม่และธุรกิจใหม่สำหรับท้องถิ่น ปัญหาด้านแรงงานผิดกฎหมาย รวมถึงการจัดการเรื่องระเบียบข้อบังคับต่างๆ ที่จะสามารถจัดสรรให้เกิดความเป็นธรรมและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของการค้าตามแนวเขตพรมแดน นอกจากนี้ วิถีชีวิต สังคมและวัฒนธรรมของประชาชนชาวไทยจะต้องเข้มแข็ง และสามารถ

ปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงด้วย ซึ่งหากไทยสามารถใช้และพัฒนา ศักยภาพของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างเต็มที่แล้ว ก็จะทำให้การพัฒนาใน ท้องถิ่นนั้นๆ อย่างแน่นอน

๕. ไทยจะต้องพิจารณาบทเรียนที่ผ่านมา ทั้งในเรื่องของชายแดน ไทย-มาเลเซียที่กิจกรรมเชิงเศรษฐกิจทุกอย่างอยู่ในมาเลเซียแทบทั้งสิ้น หรือ การเปิดสะพานข้ามแม่น้ำโขงระหว่างมุกดาหารกับสะหวันนะเขตที่ ยังไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากไม่สามารถบรรลุ ข้อตกลงเรื่องการเก็บค่าผ่านทางได้ โดยนำบทเรียนที่ได้รับมาแก้ไข ปัญหาต่อไป

๖. ภาครัฐจะต้องเป็นเจ้าภาพในการประสานความร่วมมือจาก ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ร่วมกัน ในการรับมือต่อ การเปลี่ยนแปลง

๗. ไทยจะต้องไม่เน้นเพียงความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจแต่เพียง มิติเดียว ควรเน้นแนวทางพหุมิติของความสัมพันธ์ อาทิ ต้องให้ ความสำคัญกับมิติทางด้านความมั่นคง และมิติทางด้านสังคม วัฒนธรรมควบคู่กันไปด้วย การพัฒนาเศรษฐกิจของชาติจึงจะเป็นไป อย่างมั่นคงและยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

๑. กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์. เขตการค้าเสรีอาเซียน - จีน. พิมพ์ครั้งที่ ๓.
๒. กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์. ระเบียบเศรษฐกิจแนวเหนือ-ใต้ [Online] Available from : http://home.kku.ac.th/laos/index.php?option=com_content&task=view&id=387&Itemid=77 (2009, May 12).
๓. กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์. FTA Fact Book เขตการค้าเสรีอาเซียน - จีน [Online] Available from : http://www.thaifta.com/ThaiFTA/Portals/0/File/booklet_ascn.pdf.
๔. เกษม พิพัฒน์เสรีธรรม. ปี ๒๕๕๑ - ๒๕๕๓ การรุกของกองทัพสินค้าจีน. วารสาร Productivity World เพื่อการเพิ่มผลผลิต ปีที่ ๑๓ ฉบับที่ ๗๓ (มกราคม - กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑) [Online] Available from : http://www2.ftpi.or.th/th/knwinf_pworld.php?ipw_docno=73&flg=4.
๕. จีนรุกคุมสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจเบ็ดเสร็จอุตสาหกรรมพัดโปรเจกต์ทั้งลาว-ไทย. ผู้จัดการรายสัปดาห์ (๒๖ มีนาคม ๒๕๕๐) [Online] Available from : <http://www.gotomanager.com/news/printnews.aspx?id=57798>.
๖. ดลยา เทียนทอง. ไทยกับเพื่อนบ้าน : নয়ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐในการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ร่วมกัน (๑๑ มีนาคม ๒๕๕๒). [Online] Available from : http://www.thaiworld.org/th/include/answer_search.php?question_id=847 (2009, April 28).

๗. ทุนจีนยึดพื้นที่ “สามเหลี่ยมทองคำ” เนรมิตโปรเจกต์หรรุ ๓ พันล้านเหรียญ. ประชาชาติธุรกิจ ปีที่ ๓๑ ฉบับที่ ๓๙๕๒(๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๐) [Online] Available from : http://www.matichon.co.th/prachachat/prachachat_detail.php?s_tag=02p0102261150&day=2007-11-26&sectionid=0201.
๘. ทุนจีนลุยลงทุนจากเชียงใหม่ - รีมน์น้ำโขง คสศ. ژیรัฐปรับแผนรับสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ. ผู้จัดการออนไลน์ (๑๙ มีนาคม ๒๕๕๐). [Online] Available from : <http://www.takchamber.com/index.php?lay=show&ac=article&Id=446495&Ntype=3>.
๙. “ไทย - ลาว - จีน” ดีเดย์ เปิดถนน R3A เมษายน ทุนไทยประกาศลุยหลวงพระบาง-เลยต่อ. ผู้จัดการรายวัน (๒๗ มกราคม ๒๕๕๑). [Online] Available from : http://vivaldi.cpe.ku.ac.th/~note/news_crawler/view_news.php?id=373746.
๑๐. บริษัทศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด. เส้นทางเศรษฐกิจและโอกาสการเชื่อมโยงโลจิสติกส์ลุ่มแม่น้ำโขง. กรุงเทพธุรกิจออนไลน์ (๒๑ มีนาคม ๒๕๕๑) [Online] Available from : <http://www.ftawatch.org/news/view.php?id=13078> (2009, May 12).
๑๑. ศูนย์อินโดจีนศึกษา. ข้อมูลพื้นฐานสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว.
๑๒. สี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ. Chulalongkorn Review ปีที่ ๑๕ ฉบับที่ ๕๘ (มกราคม-มีนาคม ๒๕๔๖).
๑๓. อติศร เสมแยม. สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. เอเชียรายปี ฉบับที่ ๒๕๕๑ / ๒๐๐๘. (พฤษภาคม ๒๕๕๑) สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : ๒๔๔ - ๒๖๓.

๑๔. อาคม สุวรรณกันธา. การรวมกลุ่มระหว่างประเทศ กรณีกลุ่ม BIMSTEC – GMS และสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ. (กันยายน ๒๕๕๑) [Online] Available from : <http://www.oknation.net/blog/print.php?id=318917> (2009, April 28).
๑๕. การสนทนาปัญหายุทธศาสตร์ ครั้งที่ ๕/๕๒ เรื่อง “การลงทุนและพัฒนาเขตเศรษฐกิจการค้าและบริการของจีนในเขตเมืองต้นฝั่ง สปป.ลาว : วิฤตหรือโอกาส” โดย ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๒

